

RAPORT DE ACTIVITATE
al
Consiliului Central al
Asociației Române a Antreprenorilor de Construcții
2014 - 2015

1. CONTEXTUL POLITICO-ECONOMIC-SOCIAL

Criza financiară declanșată acum 9 ani a afectat îndelung și grav sectorul de construcții din România. Tendințele de revenire la o situație de creștere economică au fost frânate de declanșarea crizei datoriilor suverane din statele din zona euro și impunerea unor programe de austeritate în multe state membre ale UE.

Implementarea măsurilor de austeritate în întreaga Europa și implicit în România s-a făcut simțită prin reducerea semnificativă a portofoliului de proiecte finanțate atât de la bugetele central / locale cât și cele finanțate din surse private. Pe cale de consecință, un segment important de societăți a intrat în stare de insolvență sau chiar faliment.

Complementar, în ultimii doi ani, sectorul a fost confruntat și cu efectele negative ale:

- Abuzurilor curente ale entităților achizitoare și ale entităților de control,
- Incoerenței și întârzierii adoptării MPGT,
- Faptului că sectorul de construcții a fost, în mare măsură, ostatic al mediului politic,
- Întârzierii reimplementării condițiilor contractuale FIDIC în legislația internă,
- Întârzierilor semnificative în ceea ce privește plata creanțelor,
- Problemelor curente cu care se confruntă proiectele finanțate din programele sectoriale comunitare.
- Neasumării unor decizii legate de prioritizarea proiectelor de investiții în derulare,
- Insolvenței unor beneficiari tradiționali ai societăților de construcții,
- Presiunii consistente a regimului fiscal aplicat societăților.
- Nepromovării unui act normativ, care să reglementeze certificarea obligatorie a operatorilor din construcții.
- Fluxurilor crescute de muncitori migranți către vestul și nordul UE.

Evoluția în dinamica a principalilor indicatori, care definesc situația sectorului de construcții din ultimii ani este următoarea:

Indicator / An	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Producție realizată (mld. Euro)	15,3	11,7	9,7	9,331	9,330	9,360	8,985
Număr mediu (mii angajați)	414,6	366,6	317,1	313,3	342,6	347,7	348,0
Productivitate medie lunară (euro/luna/angajat)	3079	2657	2703	2484	2268	2243	2146
Salariu mediu lunar (lei)	1506	1532	1529	1704	1721	1775	1771

Principalele amenințări cu care sectorul construcțiilor a fost nevoit să se confrunte în perioada 2014-2015 au fost:

1. Absența unei viziuni guvernamentale, asumată politic, în materie de investiții publice (Master Planul General de Transport a fost finalizat cu mare întârziere în 2015).
2. Incapacitatea guvernului și autorităților locale de a aloca și a susține cu fonduri principalele proiecte licitate sau anunțate.
3. Perpetuarea problemelor legate de recuperarea creanțelor atât la nivel central cât și local.
4. Menținerea semnificativă a interesului și influenței politice în alocarea lucrărilor publice.
5. Problematika generată de cadrul legislativ sau modul de aplicare al acestuia (achiziții publice, FIDIC, TVA, insolvență, PPP).
6. Atitudinea abuzivă a organismelor de control ale statului (Curtea de conturi, ANAF, ITM etc)
7. Presiunea fiscală semnificativă (TVA menținut majorată mult peste media din UE, taxa pe stâlp, acciza pe carburanți, aprobarea întârziată a reducerii CAS).
8. Eșuarea reorganizării administrative a statului.
9. Competiția directă cu societățile de profil din statele membre ale UE pe proiectele finanțate din fondurile europene sau din fonduri publice locale.
10. Efectele în cascadă ale insolvențelor unor beneficiari și constructori tradiționali.
11. Efectele procedurilor de insolvență/ faliment declanșate.
12. Calitatea în declin a proiectării tehnice și o relație deseori dificilă cu consultanții.
13. Întârzierea reluării creditării în economia reală, în general, și în sectorul de construcții în particular.

2. DIRECȚIILE DE ACȚIUNE STRATEGICĂ ALE ARACO.

Activitatea asociației în intervalul analizat a fost calată pe **Direcțiile de acțiune strategică** aprobate în Conferința Națională din noiembrie, 2013.

3. ACTIVITATEA ARACO ÎN SPRIJINUL MEMBRILOR ÎN PLANUL RELAȚIILOR CU AUTORITĂȚILE DE STAT

ARACO s-a implicat direct în modificarea și completarea cadrului național de reglementare a legislației din domeniile de incidență, prin intervenții la nivel guvernamental, ministerial, ANRMAP, FMI, CE și Banca Mondială, principalele proiecte legislative din intervalul analizat fiind:

Domeniul de incidență al proiectului legislativ	Observatii
Actualizarea legislației nationale aplicabile proceselor de achiziții publice (inclusiv remedii, concesiuni de lucrări și servicii, achiziții sectoriale)	În derulare, corelat cu Directiva 2014/24/UE și cu termen de implementare în trim I, 2016.
Reinstatarea în legislația internă a condițiilor contractuale FIDIC	Negociere finalizată cu ARIC și MFE. Probleme în negocierile cu FIDIC ref acordarea licenței.
Caiete de sarcini standardizate din domeniile energie, transport, utilități publice, agricultură	În derulare cu ANRMAP/APAP.
Modificări numeroase ale Codului fiscal prin L 227/ 2015 (reducerea TVA, impozit pe dividende la 5%).	Finalizat.
Propunerea ANRMAP de modificare a eliberării tranșelor din GBE (Modificarea a art.92 alin.4 din HG 925/2006)	Inițiativa blocată de ARACO și ARIC.
Proiectul de HG privind certificarea operatorilor din construcții	Proiect depus la MDRAP însa fără progres notabil.
OMT 1317/11.09.2014 privind aplicarea condițiilor contractuale FIDIC pentru proiectele feroviare.	Publicat in M.Oficial.
Reducerea cu 5% la angajator a contribuțiilor sociale	Realizată în trim III, 2014
Propunerea legislativă de modificare a Legii 248/2013 a CES și a intenției de modificare a Legii 62/2011 – legea dialogului social	Finalizată.
Analiza inițiativei cetățenești de modificare a Codului Muncii	În derulare
Legea privind anularea unor obligații fiscale 209/2015.	ARACO a reușit prin intervenții la nivel parlamentar să includă între beneficiarii acestei legi și firmele de construcții care prestează activitate în străinătate (mica amnistie)
Propuneri de amendare a Legii Calității 10/1995 neregăsite în textul final.	Am solicitat nepromulgarea legii și ulterior reluarea sa în dezbatere publică.
Interventie comuna cu Asociatia Constructorilor Forestieri pe tema modificarilor Legii nr. 46/2008 – Codul Silvic al Romaniei	În derulare.
Intervenții la MFP/ANAF pe tema clarificărilor necesare asupra conținutului OUG 28/2015 referitoare la modificările Legii nr. 344/2006 privind detașarea salariaților în cadrul prestării de servicii transnaționale	În derulare.
Intervenții în curs de dezvoltare pe proiectul Legii Holding-ului (exonerarea de la plata TVA în condițiile efectuării de plăți intragrup) și pe proiectul Legii lobby-ului	În derulare

4. ACTIVITATEA ÎN DOMENIUL TEHNIC ȘI PROFESIONAL

În perioada aferentă prezentului raport au fost certificate și recertificate 26 de societăți comerciale în baza Regulamentului intern și procedurilor specifice.

ARACO a fost acceptata ca membru în următoarele Comitete:

- Comitetul consultativ privind dezvoltarea regională 2014-2020 (MDRAP),
- Comitetul pentru situații de urgență (MDRAP),
- Comisiile tehnice de specialitate ale MDRAP,
- Comitetul Consultativ pentru elaborarea Documentului de politică industrială(la Ministerul Economiei),
- Comitetul consultativ România China pentru lucrări de construcții în domeniul infrastructurii,

5. ACȚIUNI ÎN DOMENIUL PARTENERIATULUI SOCIAL, DIALOGULUI SOCIAL ȘI FORMARII PROFESIONALĂ.

ARACO și-a menținut în intervalul de raportare nominalizările ca partener social în CES și CES European, în comisiile de dialog social la nivel de ministere și prefecturi, ținându-se cont de activitatea desfășurată și de aportul adus de-a lungul timpului în cadrul acestor structuri, în ciuda declinului abrupt al acestui tip de consultări.

5.1 Acordul sectorial de muncă pe sectorul construcțiilor pe perioada 2015-2017.

Deoarece Codul Muncii nu a clarificat modul de desfășurare sezonieră a programului de lucru în construcții, prin intervenții, insistență și propuneri concrete de rezolvare la MMSSF, premergător începerii negocierilor, s-a obținut acordul ca programul de lucru săptămânal de 48 ore să fie considerat ca medie anuală, iar pentru perioada 31 martie - 31 octombrie în ramura de construcții să se oficializeze programul de lucru prelungit de 10 ore/zi.

La jumătatea anului 2015 ARACO a semnat cu FGS Familia un Acord social pentru relații de muncă actualizat pentru perioada 2015-2017.

5.2 Concertarea mișcării patronale la nivel național

ARACO a activat în ultimii ani în cadrul ACPR, singura entitate patronală recunoscută la nivel european în cadrul Business Europe și la nivel mondial în cadrul IOE (International Organisation of Employers) alături de UGIR, Concordia, CNPR, CNIPMMR, CPISC etc.

Din 2014, asociația dezvoltă un parteneriat activ cu UGIR.

5.3 Protecția socială a salariaților agenților economici din construcții

În calitate de membru fondator al Casei Sociale a Constructorilor (CSC), ARACO gestionează activ, prin reprezentanții săi în Consiliul de Administrație, alături de partenerii sindical și prin membrii săi activitatea și serviciile de protecție socială acordată salariaților eligibili. Evoluția principalilor indicatori economico-sociali sunt redați în tabelul de mai jos:

Nr. crt.	INDICATOR SPECIFIC	U.M.	2010	2011	2012	2013	2014
1	Membri CSC	numar	625	624	609	631	648
2	Membri cu fonduri depuse la CSC	numar	355	389	359	374	392
3	Societăți cu intrări de fonduri în anul curent	numar	183	196	190	167	168

4	Salariați care au beneficiat de protecție socială	numar	29.101	31.301	39.010	29.940	21.178
5	Fonduri de protecție socială consumate	milioane lei	28,69	30,54	42,58	38,23	26,02
6	Active CSC la 31.12...	milioane lei	168,81	188,80	199,01	208,55	217,32
7	Disponibil reportat pentru protecție socială la 31.12...	milioane lei	163,63	182,73	192,03	197,23	210,71
8	Excedent din administrare	milioane lei	1,09	0,81	0,59	0.24	-0,32

5.4 Formarea profesională a constructorilor

În intervalul analizat atât Casa de Meserii a Constructorilor cât și Comitetul sectorial de formare profesională au fost operaționale.

Prin CMC au fost obținute direct trei noi proiecte finanțate prin POS DRU (din care în două ARACO este partener, PICAS Grant și PICAS Strategic).

Prin aceste proiecte au fost organizate cursuri de formare profesională pentru muncitorii din construcții. Idem prin Proeficien și Build Up Skills.

ARACO promovează în rândul membrilor săi începând cu toamna anului 2015, după cultura specifică de business din SUA, cursuri de PMO.

5.5 Relațiile cu asociațiile profesionale/patronale relevante din România

ARACO a consolidat și dezvoltat în ultimii doi ani relațiile sale cu asociațiile profesionale din România care au activități complementare celor din statutul ARACO, putând exemplifica cu mulțumiri în acest sens următoarele organizații: ARIC, AIIR, APMCR, ARSSM, APDP și AICPS.

În plan patronal, pe lângă relațiile directe din cadrul ACPR și UGIR, am dezvoltat relații de colaborare directă cu FPSC, CIROM, PATROMAT, FEPA, Patronatul Drumarilor, Camera Româno-Germana, Confindustria și TIAD.

ARACO a fost invitată și a participat la Conferința de înființare a Asociației Române de drept al construcțiilor.

De asemenea, asociația a participat prin reprezentanți la vârf la Conferința APDP, 25 de ani de la înființare și la Conferința tradițională AIIR cu numărul 50.

La jumătatea acestui an, ARACO a semnat la Casa Mincu un Protocol de colaborare între entitățile profesionale și patronale din construcții (OAR, CIROM, Patromat, AIIR, ARIC, FPSC, AICPS și ANEVAR) având ca principal obiectiv concertarea acțiunilor pentru o legislație corectată și îmbunătățită în construcții..

6. ACTIVITATEA DE COLABORARE INTERNAȚIONALĂ

Activitatea curentă în domeniul internațional este desfășurată în strânsă legătură în principal cu FIEC, EIC, CESE și CHINCA.

- ARACO participa în mod curent la ședințele Consiliului Președinților FIEC și are periodic întâlniri de lucru cu FIEC.
- Comunicatele, mesajele și materialele obținute de la FIEC au fost operativ transferate membrilor.
- O delegație ARACO a participat la a 5-a ediție a IICF, Macau în 2014.

- În august 2014 ARACO a participat la o întâlnire cu ARIC, EFCA și FIDIC pe tema necesității introducerii urgente a condițiilor contractuale FIDIC în legislația națională.
- În martie 2015 ARACO a participat la Conferința FIDIC organizată de FIDIC și ARIC la București,
- În iunie 2015 asociația a fost reprezentată la Congresul anual a FIEC.
- Asociația a diseminat operativ avizele CESE de interes pentru mediul industrial și sectorul de construcții în particular.
- ARACO a onorat invitațiile primite de la ambasadele Franței, Belgiei, Italiei, Egiptului și RP China.
- ARACO a participat cu statut de membru în Comisia mixtă consultativă pentru proiecte de infrastructură România China la București și Beijing și cu statut de invitat la Comisia mixtă România – China în anul 2014.
- Asociația informează operativ membrii în legătură cu târgurile de profil din Europa, Asia, Orientul mijlociu.

FIEC reprezintă interesele sectorului de construcții la nivelul UE, structurat în 30 de federații naționale din 27 de țări. Sectorul de construcții la nivelul UE a totalizat 1.211 mld Euro (Germania 293, Franța 164, UK 157, Italia 135, Spania 95, Olanda 55, Suedia 54, Polonia 47, Belgia 40 etc). Numărul locurilor de muncă în construcții a fost de 14,1 milioane iar numărul de întreprinderi a fost de cca 3,0 milioane.

FIEC a fost recunoscută, din nou, în 2015 ca partener social al Comisiei europene.

7. COMUNICAREA ÎN CADRUL ARACO

Site-ul ARACO (www.araco.org) a fost operațional în toată perioada 2014-2015 cu actualizări dinamice în medie la o săptămână.

Buletinul ARACO lunar, în format electronic începând cu 2010, a continuat să apară marcând practic 16 ani de comunicare neîntreruptă cu membrii săi.

ARACO dezvoltă în mod curent parteneriate media cu Bursa, Bursa Construcțiilor, Ziarul Financiar, Revista Construcțiilor, Financiarul, Curierul Național, Adevărul, Capital, Gandul, România Liberă, Agenda Construcțiilor, Arena Construcțiilor, Mașini și utilaje, Utilaje și construcții precum și agențiile de presă Mediafax, AgerPres, ConstructionNews etc.

Trebuie, de asemenea, amintite colaborările cu Digi 24, TVR 1, Realitatea TV, ProTV, RRA, Wall Street Journal, RFI.

Începând cu 2016 site-ul va fi actualizat inclusiv prin activarea unui format de comunicare Facebook.

8. TROFEUL CALITĂȚII ARACO

ARACO a continuat cu consecvență să premieze anual cu distincția "**Trofeul Calității ARACO**" cele mai bune lucrări de construcții, din punct de vedere al calității execuției, fiind onorat de parteneriatul dezvoltat cu domnul academician prof dr ing Panaite Mazilu, care a atins în primăvara acestui an un secol de existență, înainte de a ne părăsi...

În noiembrie 2014 a fost organizată ediția a XIX, iar în 26.11.2015 va fi organizată ediția jubiliară XX.

Societățile de construcții și lucrările care au primit Trofeul Calității se regăsesc pe site-ul ARACO într-un capitol dedicat acestui eveniment tradițional. Acestea au fost, de asemenea promovate în publicații de profil tehnic și o parte dintre ele au fost recomandate pentru Premiile AGIR.

9. CODUL ETIC pentru SECTORUL DE CONSTRUCȚII

Codul adoptat anul trecut de Conferința Națională a fost diseminat către membri și acum pregătim un proiect de Cod cadru la nivel de unitate.

Vom încerca să diseminăm acest cod și celorlalte entități profesionale și patronale din sectorul de construcții.

10. ACTIVITATEA ECONOMICO-FINANCIARĂ

ARACO a continuat să desfășoare o activitate de ansamblu în limita unor cheltuieli decente, raționalizate, pe de o parte, și de întreprindere a unor acțiuni tehnice generatoare de venituri, potrivit legii patronatelor și Statutului. În ciuda dificultăților obiective în ceea ce privește reducerea numărului de membri și încasarea rezonabilă a cotizațiilor, execuțiile bugetare s-au finalizat pozitiv. Este clar că limitarea la încasarea și așa dificilă a cotizațiilor nu poate permite utilizarea întregului potențial de acțiune al asociației. Au fost înregistrate restanțe regretabile în relația cu FIEC și ACPR. Este nevoie de organizarea unor acțiuni tematice, a unor cursuri de pregătire și a unor conferințe regionale care să îmbunătățească situația economică precară din acești ultimi ani.

O mulțumire distinctă trebuie adusă aici membrilor care au decis să sprijine asociația și altfel decât prin plata cotizațiilor.

Execuția bugetară 2014 și estimarea pentru 2015 sunt prezentate în anexă la prezentul raport.

Valorificarea clădirii din str.Gladiolelor a fost însă finalizată în instanță datorită implicării consistente a Directorului general al asociației și ea poate fi fructificată acum după clarificarea situației și pretențiilor exacte ale acționarilor.

11. CONCLUZII

Principalele concluzii pentru activitatea desfășurată de ARACO în contextul ultimilor 2 ani sunt următoarele:

1. Activitatea din sector a fost în continuare afectată negativ de deprofesionalizarea din instituțiile de stat dublată, de multe ori, de atitudinile abuzive ale entităților achizitoare și entităților de control.

2. În lipsa unei viziuni strategice în materie de investiții publice și cu schimbări repetate de componența Guvernului, Statul a rămas principalul investitor strategic cu o dinamică investițională austeră și cu o menținere a mediului de afaceri ca ostatic al mediului politic..

3. Investițiile publice nu au revenit pe creștere iar semnalele de reluare a investițiilor private sunt încă la un nivel incipient.

4. Fondurile structurale comunitare au rămas principala sursă de finanțare a proiectelor, însă primul exercițiu comunitar disponibil se va încheia cu imense sume neconsumate.

5. Problemele generate de legislația achizițiilor publice, de modul în care aceasta este implementată sau respectată, modul în care se întocmesc caietele de sarcini, activitatea ANRMAP/CNSC și chiar activitatea de monitorizare, care ar trebui desfășurată de ANRMAP, sunt tot atâtea probleme, care incumbă identificarea și promovarea unor noi soluții inteligente corelate cu Directiva nouă a achizițiilor publice, care are ca termen de implementare în legislația națională trimestrul I, 2016.

6. Problemele legate de întârziere a recuperării creanțelor au rămas pe agenda deși a fost promulgată în 2013 Legea privind combaterea plăților întârziate.

7. Problemele generate de insolvența sau falimentul unor societăți au creat reacții negative în lanț.

8. Problema presiunii fiscale ridicate a rămas o amenințare pentru sectorul de construcții precum și modificările continue, deseori nefavorabile, ale Codului fiscal.

9. Efectele intrării în vigoare a Legii 62/2011 a dialogului social au afectat grav mișcarea patronală din România, dialogul social cu părțile guvernamentală și sindicală.

10. Guvernul nu a acceptat până acum promovarea obligativității certificării operatorilor din construcții.

11. A devenit din ce în ce mai greu să obținem sprijinul de specialitate din partea membrilor pe diversele probleme legislative cu impact în sector.

10. ARACO și-a menținut echidistanța politică față de partidele parlamentare în ciuda presiunilor existente.

11. Consolidarea parteneriatului social la nivel de ramură a fost un obiectiv continuu.

12. Consolidarea poziției ARACO în mediul patronal românesc și în special în cadrul ACPR/UGIR precum și în FIEC a fost confirmată și în ultimii 2 ani.

În noua conjunctură geopolitică este necesar și mai ales oportun să dezvoltăm acțiuni de colaborare și cooperare cu un înalt spirit de parteneriat și pragmatism, pentru a face posibile soluții adaptive și inteligente, prin schimburi de idei și know how pentru continuarea activității de construcții în mod profitabil în România. Alianțele, în aceste vremuri, sunt evident mult mai rezonabile decât izolările sau renunțările.

Sectorul de construcții trebuie readus în atenția autorităților ca sector de importanță națională strategică !

ARACO va trebui să acționeze împreună cu membrii și partenerii săi și pentru reclădirea imaginii sectorului și a respectabilității acestuia !

12. TENDINȚE STRATEGICE EXECUTIVE PENTRU 2016;

Peisajul geopolitic, economic și social, care se prefigurează pentru următorii ani, este amprentat de următoarea combinație de crize concomitente la nivel comunitar amplificate de crize sistematice politico-economico-sociale la nivel național.

- A. Criza modelului economic, care pune în discuție relevanța modelului socio-economic,
- B. Criza migrației și a azilului,
- C. Criza terorismului, care chestionează pe fond modelul democratic european,
- D. Criza din est (Crimeea, Siria etc).

Dacă nord-vestul european rămâne defensiv și inflexibil, sud-estul rămâne subdezvoltat economic și din cauza unui model de guvernare inadecvat nevoilor. Concomitent cu militarizarea zonei de către NATO/SUA. Toate acestea vor avea un impact direct asupra politicilor de investiții și asupra actorilor din sectorul de construcții.

La acestea se adăunează perspectiva izbucnirii unei noi crize financiare la nivel global.

Trebuie remarcat că deja bănci precum BRD-GSG și BCR au decis reducerea substanțială a expunerilor pe sectorul de construcții din România.

În acest context marcat de turbulențe semnificative, principalele tendințe strategice executive propuse pentru 2016, a căror prioritizare va trebui reglată dinamic, se pot defini după cum urmează:

1. Lobby regional, național și internațional pentru generare de fluxuri financiare aferente proiectelor de construcții (finanțări publice naționale și comunitare, inclusiv EFSI, precum și finanțări în PPP sau concesiune);
2. Continuarea dialogului cu autoritățile naționale centrale și locale precum și cu FMI, CE și Banca Mondială din perspectiva relansării investițiilor pe fondul unei noi legislații a achizițiilor publice.
3. Colaborarea cu ANAP și MFP pentru finalizarea pachetului legislativ privind achizițiile publice precum și a legislației secundare aferente ;
4. Promovarea reglementărilor privind obligativitatea certificării capacității societăților de construcții care activează în România;
5. Monitorizarea dinamică a realizării Master planului general de transport,
6. Promovarea unor soluții operative de continuare a executării lucrărilor aferente contractelor din POS Mediu odată cu fazarea acestora,
7. Promovarea unor programe de reabilitare a structurilor înalte critice, programe de consolidare la risc seismic, programe de desazbestizare etc;
8. Reluarea discuțiilor pentru îmbunătățirea Legii calității în construcții.
9. Promovarea unui act normativ privind gestionarea deșeurilor rezultate în urma activității de construcții corelat cu proiectul de Directiva UE în domeniu;
10. Discutarea cu ARB (Asociația Română a Băncilor) a unor soluții de flexibilizare a serviciilor bancare pentru societățile de construcții;
11. Sprijinirea membrilor, care vor să activeze pe piețe externe,
12. Implicarea controlată a unor reprezentanți ARACO în platforme social economice generate în proximitatea politicului la nivel național și regional pentru protejarea și promovarea intereselor legitime ale membrilor săi;
13. Consolidarea reprezentativității asociației la nivel de sector de activitate.

Laurențiu Plosceanu
Președinte

05.11.2015

